**Utlåtande från ungdomsfullmäktige i Västra Nylands välfärdsområde om de gemensamma delarna och de delar som gäller barn och unga i den regionala välfärdsplanen 2027–2030**

*Ungdomsfullmäktige tackar för begäran om utlåtande och framför följande utlåtande om planen*

I enlighet med välfärdsområdets strategi betonar välfärdsplanen vikten av samarbete mellan olika aktörer, särskilt med kommunerna. Efter vårdreformen är arbetet för att främja hälsan en kärnuppgift för både välfärdsområdet och kommunerna, som ansvarar för sina respektive delar av arbetet. Ett heltäckande arbete för att främja hälsan förutsätter insatser från båda parter. Ungdomsfullmäktige tackar därför välfärdsområdet för att planen har beretts tillsammans med kommunerna och för att det i planen har identifierats inom vilka områden kommunerna kan bidra.

Det viktigaste hälsofrämjande arbetet består i att sprida kunskap och vägleda invånarna så att de hittar in på rätt spår. Välfärdsområdets anställda ska ha en tydlig bild av såväl kommunernas tjänster som välfärdsområdets egna tjänster. Tydlig rådgivning och handledning från en tjänst eller verksamhet till en annan är förebyggande arbete.

## 1. Gemensamma mål och åtgärder

De regionala prioriteringarna är att stärka det psykiska välbefinnandet, stödja hälsosamma levnadsvanor, minska skillnaderna i välfärd och hälsa samt främja tryggheten. Ungdomsfullmäktige anser att prioriteringarna är de rätta. De viktigaste prioriteringarna vad gäller unga är att stärka det psykiska välbefinnandet och stödja hälsosamma levnadsvanor.  För den framtida välfärden i samhället är det särskilt viktigt att unga har förutsättningar att upprätthålla hälsosamma levnadsvanor och att de erbjuds lämpliga insatser för sitt psykiska välbefinnande.

Människors upplevelse av gemenskap och tillhörighet till en grupp ska vara ett genomgående tema i arbetet med att främja välfärden.

En stor utmaning i dag är hur man ska få unga att söka hjälp för psykiska utmaningar. Ett tydligt exempel på skillnader i välfärd är att pojkar och unga män inte söker vård, vilket är oroande. Ungdomsfullmäktige lyfter också fram att det både i skolorna och i samhället i stort finns en

föreställning om att unga män tål större psykisk belastning. Detta höjer tröskeln för män att söka sig till tjänsterna.

Ungdomsfullmäktige har även tidigare tagit upp frågan om språket i planer och förslag. Språket i offentliga dokument ska vara klart och begripligt. I välfärdsplanen är till exempel språket på sidan ”Allmänna åtgärder och mål för befolkningens välfärd” flummigt och svårtolkat.

Ungdomsfullmäktige får ingen tydlig bild av vad man faktiskt avser att göra under planperioden.

## 2. Mål och åtgärder som gäller barn och unga

Stärka det psykiska välbefinnandet

- Det finns utmaningar i föräldraskapet i vårt område. De syns särskilt i skolmiljön och genom generellt sämre uppförande på offentliga platser. Samarbete med kommunen och organisationerna är en lämplig åtgärd för att stödja föräldraskapet.
- Att säkerställa att terapigarantin uppfylls är en lämplig åtgärd för att stärka de lättillgängliga tjänsterna till stöd för det psykiska välbefinnandet.

Planen beskriver situationen väl: *”Barns och ungas tillfredsställelse med det egna livet har minskat i alla årskurser sedan 2017, och upplevelser av nedstämdhet och ångest har blivit vanligare. Allt fler unga tillbringar mer tid på nätet än de själva skulle önska.”* Därför är det mycket viktigt att vidta åtgärder för att stärka ungas psykiska välbefinnande.

Stödjande av sunda levnadsvanor

- Ungdomsfullmäktige har inga kommentarer. Åtgärderna är lämpliga med tanke på målen.

Minskning av skillnaderna i hälsa och välfärd

- Det finns skillnader i välfärd och hälsa mellan klienter med annat modersmål än finska eller svenska som modersmål och den övriga befolkningen. Skillnaderna beror delvis på språkliga svårigheter. Tjänsterna behöver därför utvecklas så att de motsvarar klienternas behov.
- Ungdomsfullmäktige har inga övriga kommentarer. Åtgärderna är lämpliga med tanke på målen.

Främjande av säkerheten

- Ankarmodellen har visat sig fungera väl i Vichtis, Lojo och Högfors. Det är därför motiverat att använda modellen i hela välfärdsområdet för att förebygga brott bland barn och unga. Arbetet kräver ett starkt samarbete också med kommunernas ungdomstjänster.
- Ungdomsfullmäktige anser inte att det är bra att tillämpa THL:s rekommendationer om skärmtid på användningen av välfärdsområdets tjänster. Behovet av att söka information om tjänster och behovet av själva tjänsterna kan uppstå när och var som helst.
- Trafikkulturen i Finland är lugn jämfört med den i många andra europeiska länder. Den viktigaste åtgärden för att förbättra trafiksäkerheten i samspelet mellan den lätta trafiken och motortrafiken är därför att utveckla den byggda miljön så att riskerna minskar. Man behöver identifiera hur unga rör sig i trafiken och vilka av dessa beteenden som orsakar farliga situationer, och utifrån detta försöka åstadkomma förändringar i trafiken. Skolorna har en roll i att lära unga att röra sig förnuftigt i trafiken.

**På Västra Nylands välfärdsområdes ungdomsfullmäktiges vägnar,**

Andreas Dimitriou
Ungdomsfullmäktiges ordförande

Sändlista

Västra Nylands välfärdsområdesstyrelse
Pilvi Österman, chef för kontaktytor
Jenni Björksten, projektchef
Fiina Linnala, sakkunnig